

É. Á. 1971. szeptember 9. _e, Kisbajom

Horváth József:

Horváth József, kisbajomi lakos vagyok ...a...a...ezeket a meséket amit hát a ...néném...tű tanútam, az az öregapámtu, a leszármazot-tunk mind a két öregapánk...nekünk juhász ember vót. Itt laktak nem messze keleti vagy nyugati pusztán, a testvéröm a Szőkéné, vagy a Julcsa néném, azoktu tanúta ezeket a meséket amiket hát így e szok-tunk meségetni, én mög hát mögen attu tanútam mind gyerök, addig e se tudtam éjje alunni, még hát az nem mesét egy-két mesét nekem. Hát ezek hü maradt rám énrám is egypár, de hát má én 61 éves vagyok nem olyan nagyon foglakozunk a mesékkal má, nemigen van kinek meséjjünk, má hát így feledésbe mennek ezek a sok mese...

EÁ: És gyerekeknek vagy unokáknak szoktak meséni maguk?

HJ: Szoktunk. Itt mindég van nekem is két unokám, mindég legyünnék, vagy ha én megyek hozzájuk, azok Dunaújvárosba laknak, mindég " Nagypapa meséjj, Nagypapa meséjj! ", má úgy néz ki, hogy azokat a meséket amiket hát én is tudok, jóformán má azok is majnem tud-ják. Má majnem tudják azok is. Hát így szokok ókor mikor emegyek hozzájuk hát meséni nekik. Hát van egy-két ilyen mese, amit hát jobban hát e szokok meséni. Van egy ilyen picit mese, aminek nagyon örűnek, az a címe, hogy a „Vak bagó meg a vak jáger”.....

Vót egyszer egy nagy erdő - szokom nekik meséni - ott lakott egy vak jáger. Annak vót egy kutyája, hát egyszer asztá gondúta magába ki-megy az erdőre. Fogta a puskáját, fittyentett a kutyájának, elin-dítak. Hát mfg mönnek, mönnek hát nézi ám, hát láti ám, hogy ott van egy vak bagó. Hát foggya, nézi, nézi, fővöszti a bagót. Fövötte, nézte. Letötte, vitte. Vak jáger a vak bagót. Vak bagó, vak jáger. Hát így asztá mögen csak fővötte, vitte, letötte, nézte. Vak ~~jáger~~ bagó vak jágert, vak jáger a vak bagót.

Ná asztá akkor erre az unokáim mindég szoknak navatni, hogy „ Nagy-papa, hisze nem látták azok akkor egymást! " Ilyen mesék, ennek nagyon örűtek azok! Hát akkor meg vannak ilyen más mesék, például hát a...a...izés...a Huncut Jancsi. Ezt mögen nagyon szeretik...hát ez mög...

HUNCUT JANCSI

Vót egy nagy-nagy erdő, annak az erdőnek a közepin vót egy nagy urasági kastély. De ez egy olyan nagy uraság vót, hogy annak olya hatalma vót, az uraságnak, hogy biz a....akkor aki nem fogadott neki szót, ...hát lefejeztette jaz ...illetőt. Hát így történt, a szomszéggyába lakott egy nagyon szögén embör. Hát a szögén embörnek möghat a felesége, maradt három kis gyeröke. Nyöttek, nyöttek, de igön nagy szögénységbe, még a mögönni való könyyerük se vót ...hát má mikor annyira főcserepödtek azt mondja nekik egyszer a szögény embör. Na fiaim, mast má mönjetek e valami mestörséget tanúni, hogy hát tebelöletek is lögyön valami embör! Na jó...sütött nekik a hamuba...ja...sütött nekik a hamubá pogácsát, hát utnak indította, mindeniknek a nyakába akasztotta egy kócmadzagon a vászontarisznyát, mindeniknek vót egy bugylibicskája. Olyan fanyelü bugylibicska. Na utnak indútak. Hát möntek, möntek ilyen hosszú nagy uton möntek, hát odaértek ám egyszer, hogy vót egy nagy fa, ott a ...zutnak a végin, na az az ut asztá...három felé...mönt. Egyik ment ere, másik mög középön, a harmadik mög ara. Na hát egyik ere mönt, a másik ara, harmadik mög ara mönt. Na ott fogadást kötték. Mindenik elüvötte bicskáját, belevágták a fába. Ara z ódara, mölik ódaru elindútak. Hogyha majd...mikor visszagyünnek három év mulva -mer addig vót akkor a mesterembörnek a tanulási ideje-akkor ameliknek a bicskája esetleg vérös lössz mikor kihuzzák, annak a keresésére indúnak. Hát ugy is történt. Emöntek. Na a legidősebbik ez a suszterságot tanút. A...z utánna való, ammög szabóságot, hát a legkissebb a Jancsi emmög hát...huncuccságot tanút. Na letellik a három év pontossan...mög a ...elindútak haza...hát mind gyünnek, a két öreg testvér mögérközött ám, de a fiatal nem vót. Hú...kihuzzák a bicskát hát kéröm vérös vót. Na mingyá vissza. Keresésére indútak. Hát mind mönnek, hát mög is talájják ám, betegön fekütt, de nem sokáig tartott a betegsége, főgyógyút, na akkor gyüttek egygyütt. Hát hazaérnek...z édesaptyuk várgya őket ott kint a pitarba, na fiaim mögérközötök? Mögérköztünk édosapám. Na hát akkor ki mit tanút, hát mongya e. Hát a legöregebbik mongya, hát én suszterságot tanútam. Hát jó, jó mestörség fiam, jó mestörség, mög lehet belüle éni...Hát te mög mit tanúta, z utánna való? Hát én mög a szabóságot. Hát a is jó mestörség. Abbu is mög löhet éni. Hát te mit tanúta? Én mög a huncuccságot. Höj, összekapta a kezit, huncuccságot?? Hát az mög milyen mestörség? Hát majd mögláttya édosapám!...aszongya...Na jó van. Mögy az öregembör vizé, mongya neki az uraság. Na hallottam szögény embör, hogy möggyüttek a fiaid, hát mit tanútak? Hát aszongya egyik a szabóságot, másik a suszterságot...Na jó, küdd át őket aszongya, maj adok munkát, asztá itt maj

csak mögének az udvarba. Na hát akkor a legkissebb? Hát azt mög se meröm mondani...naccságos uram, hát amnög a ...huncuccságot. Mit, a huncuccságot?? Azt. Na jó van. Hát mon mög neki, ha az éjje a pallásomru e nem loptya a szalonnát, akkor a fejét vötetöm neki! Höj, mögijedt a szögén embör, szomoruan mögy haza...Hej fiam, fiam, ha születté, csak ne lötté vóna...aszongya, ilyen szégyönt, mast a fejedet vöteti: az uraság, mer azt mondta, hogy ha az éjje e nem lopod a szalonnáját a pallásru, hát a fejedet vöteti! Ej, édösapám, ne busujjon ezen! Na kap a szegén Ger...a...Jancsi...abba sz...napba möghal egy cigánygyerök. Kiment a temetőbe, fölásta. Beletötte e zsákba. Hát asztá a kastélynak nagy izéje vót, ilyen kertye...ilyen, ilyen...mindönféle gyümölcsökert, oda huzódott be, oda a kastélykertbe, elmönt a szénakazaló, onnand hozott egy lajtergyát, osztá nekitámasztotta ja ház falának. Hát abba z üdőbe ilyen zsuppos...vótak a háztetők, elüvötte bicskáját, má sötétedett, kivágott két-három zsuppot, azon bebújt, mög bevitte cigánygyerökötis. Na a...z uraság se vót röst, a hajduit odaállította ám a grádicshó, akun fő kő mönni a pallásra, egyik át az ajtóba, másik a grádicson, a harmadik mög a pallásajtóná. Majd ha gyün a Jancsi, akkor asztá elkaptyák. Na ugy is történt. Hát mögvárta ja...Jancsi éfékor, má ekesztek bóbiskúni, cigánygyerek nyakába akasztott egy kasáb szalonnát, többit belerakta a zsákba, asztá közibük lökte. Höj, elkezték azok ütni-vernü ja cigánygyereket, ha hát má annyira verték, na aszongya má nem üssük tovább, mer má meghó mingyá, hanem bezárgyuk oda ja...fészörbe, majd osztá rögge naccságos ur asztá itélkezik fölötte. Ugy is történt. Belevágták, egyik odaát örnek, jelentették neki, hogy mög van ám a Jancsi...Na jó va. Hát rögge összecsdítették az egész népet ottan ami vót az uradalomba, hogy itt vót a Jancsi lopni, elfogták, hát most akkor a fejét vötetik neki. Hát mikor nyittik ki az ajtót, hát gyün ám huzzák ki a cigánygyerek nyakába a szalonna, ej, elkezdett asztá káromkodni az uraság a hajdukra, na mind a hajduknak a valagára a huszonöt botot. Még így hát túl járt az eszén. Na, szegén embör mögen mögy vizé rögge, na szögén embör mit csinál a fiad a Jancsi. Hát aszongya z éjje valahunnan olan igen penészles szalonnákat hozott, aztat pucúgattya. Aztá a legjobb szalonnáimat hozta el!- aszongya. Na idefigyejj! Mond meg neki, ha az éjjel el nem köti a legszebb paripámat a....istállóbu, hát a fejit vötetem! Hej, mögen mögy haza szegén embör nagy busan, hej Jancsi, Jancsi, ha má mögszületté, jobb hatá vóna mög, mer most ugyis mög ká hanod. Ne busujjon édösapám!-aszongya. Azt mondta nekem mosta, ha az éjje e nem kötöd a legszebb paripáját az istállóbu, akkor a fejedet vöteti. Hej kissebb gandom is nagyobb anná. Hát kezd este lönni. Emegy Jancsi a csárdába, vösz két üveg pálinkát. Elmögy a pati-

kába, vösz ilyen altatót. Na egyik üvegpálinkába beletöltötte az altatót, a másikat mög hát möggyelüte egy ilyen piros rongya, hogy abbu maj ü is...Fölsötözött ilyen kódisembörnek, tarisznyát a nyakába, egy darab szalonnát, könyeret mög a bicskáját, hát...ballag ám el arra az urasági kastély felé, hát nem akarik beenge...aszongya, hát ...engeggyenek be erre a zéccakára hát valakun mög kő alunnom. Na jó van, mondta neki az őr. Csak eriggy be, na eriggy oda z istállóba, maj ott mögfehetsz. Hát ez köllött neki semmi más, hogy csak az istállóba möhessen. Hát mind mögy, hát látja ám, hogy otta ...vannak a hajduk mögen, egyik ott a ló hátán ül, másik foggya a kötőféket, harmadik mög a ...ajtószárfának van nekidülekösze. Na az maj csak gyüjjön! Hát, bemögy oda, nagy jó estét köszön az uraknak, hát mondják neki, hát mi járatban van. Hát mögengedték, hogy itt aludhassak az éjje. Na jó van, fekügy oda le, abba a szómába! Hát le is feküdt. Há egy darabig csak fekszik, fekszik, még horkút is mindha aludt vóna, hát eccer fölébredt. Hát asztá ugye abba az üdőbe ilyen kis pislogó lámpa vót, az égött, mondta, hogy mögengedik-e, hogy mögvacsorájjon. Hát - aszongya -, csak gyere ide, vacsorájj! Hát odaüt a lámpa alá egy kis székre, ekezdett vacsoráni. Hát asztá ötte a szalonnát, mög elüvötte jaz üvegöt. Há, nézték ám a hajduk, hogy micsoda, hát, hogy iszik. Hát asztá látja, hogy igen nézik, mondja, hogy hát mögkinálok az urakat is ha innának belüle.Hát összenéztek, hát mé ne. Na asztá nagy ügyessen nem azt az üveget adta nekik amibü ü ivott, hanem a másikat. Na asztá jól el is kezdtek ám kortyógatni rajta, ittak, hát olyan éjfé felé bizony enyomta őket az álom. Szépen Jancsi fogta, egyiknek egy söprünyelet adott, a másikat ráütette ilyen fejőszékre, a harmadiknak mög egy kötőféket, a negyediket nekiállította annak az ajtónak, fölüt a paripára, kinyargat. asztá ott nyargat e az uraságnak az ablaktya alatt.Hej, amnög fölijedt, néz ki, látja jám, hogy a Jancsi viszi a legszebb paripáját. Na, rögge möge mögy a szögén embör Na, mit csinál a fiad, a Jancsi? Hát aszongya valami rossz gebét hozott az éjje, asztat csutakújja, pucújja. Asztá a legszebb paripámat vitte je Na ide figyejj, mond mög neki, ha az éjje a feleségem ujjáru le nem huzza a gyürüt, akkor a fejét vötetem! Hej a szögén embör má nem is mert vó na haza menni, annyira fét, hogy mast hát hogyan lehessen az, mikor hát benn a kastélyba egygyütt vannak ezek az urak, egygyütt alusznak, feküsznek, hogyan lehessen asztat evinni...Hát asztá mondja a Jancsi. Ej, édesapám, kissebb gandom is legnagyobb anná!... Hát amnög történt akkor mögen belopódzott a kerbe, asztá a szobalány nyitva hatja a kamaraajtót, ablakot...a Jancsi ezen bebútt. Na, ennek az uraságnak vót egy nagy baráttya, a pap. ilyen katolikus pap vót. Az minden este ott szokott nála hát éjfélig mulatni meg dáridózni, abba az éjjebe is ott vót.

Jót is ittak, a két barát, hát asztá olyan éjfé felé, mikor möge aszongya, - jó dühöngött - na aszongya az éjje nem csap be a Jancsi aszongya mer a pap tudta mindig, hogy a Jancsi becsapta - nagyokat nevetött rajta -, hogy hogyan csapta be. Na az éjje nem csap be, mer a feleségem ujjáru nem húzza le a gyűrűt! A Jancsi ezt mög hallotta ott a zajtósarokba kuporgott. Na asztá külön szobába aluttak, a felesége mög az uraság. Na, nagy izéssen má mongya neki a felesége, né nem feksző le aszongya mingyá ugyis...mikor bemönt lefekünni a Jancsi csak erre várt, allig feküdt e kicsit, persze ugye jót ivott, bemögy a Jancsioda, az uraság feleségihez, aszongya, te angyalom add ide a gyűrűt, mer a Jancsi hátha gyün, ki kő mönnöm aszongya a dógomra, e ne vigye. Na jó van aszongya ne itt van. Le is húzta, de még a Jancsi mög is csókúta, hogy asziggye hogy az ura vót. Hát a Jancsi szépen evitte a gyűrűt, kiment. Hát asztá eccer az olyan nemsokára az ur is fölébredt, - annak is ki köll mönni hát -a is mögy be, te adide azt a gyűrűt hátha gyün ez a Jancsi! Hát ne izé, bolondoskodj, iszen mast adtam oda, nincs neki tíz perce, hiszen még mög is csókútá! Höj, az a gazember, aszongya, nem hogy csak a gyűrűmet vitte e, még mög is csókút?! Na! Hát jó van. Rögge behiattya Jancsit, hát aszongya, idefigyejj, má látom nem tudok az eszeden túljárni, nagy gazember vagy, hát a papot be nem csapod, akkor a fejedet vötetem! Hát jó van. Gondóködik a Jancsi, emegy a árokra, sok rákot halászni. Kosárba fogott jó e tarisznya rákot. Akkor elmönt a bótba, vött ilyen gyertyát, amit mindenszentekkor szoknak gyújtogatni. Belopózott a templomba, minden ráknak a hátára kötött egy gyertyát... elengedte őket, keregték ere-ara, égött rajtuk. Elkezdett harangozni. Ej, a pap ugy gatyába, ümögbe, hogy hát ki harangoz ilyenkor? Hát, mind mögy, nyitti be az ajtót, látja a nagy világosságot. Höj, mondja, minden jótét lélek az urat dicséri! Jancsi mög odaát az oltár mellé, aszongya, „Te is dicsérhetöd, ha idegyüössz!” Hát aszt odamönt. Aszongya: " Akarsz-e a mönyországba jutni? " Hogyne akarnék uram - aszongya - hogyne akarnék! Na jó van, gyere akkor bújj bele ebbe a zsákba hama! Belebúttatta a zsákba, bekötötte. Mögfogta a végit, húzta. Hát a templom oan nagy magassan vót, asztá sok lépcsőn köllött lenek mönni, hát mind húzta, kérdözi tüle - " Uram, Jézusom, kun mönjünk mast? " Most mönjünk a Szen Göllér högyön! Csak csöndbe légy! - aszongya. Na vitte. Odaérnek az udvarba, hát sok ludja mög récéje vót a ...tisztelendő úrnak. De nagy izibe bedobta oda, most - aszongya - mikor ide betöszlök úgy éneküjj, ahogyan azok! Mer mast az angyalok közés kerütés! Bedobta. Höj, elkezdik ám - hát ugye mögijedtek - egyik mondja dzsip-dzsip-dzsáp-dzsáp, háp-háp-háp. Dzsáp-dzsáp, háp-, a pap is mondja így. Hát rögge ébred föl a Mari néni - a szakácsné - mögy arra, mi löte ezeket a szárnyasokat, hát nem szoktak ezek i-

lyen korán...Hát csitítja őket, hogy csit-csit, hát ne kiabáljatok! Őj a pap möghajja, " Mari néni, maga is a mönyországba va? " Ott ám, maga is akanem a lud óba va ! Na, ekorra asztá má összegyülekedött a sok nép, mer az uraság híttá az egész falut, mikor engedték ki a papot a izébu. Na Jancsi - aszongya - mive...hát a papot is úgy csuffá tette mind engöm, hát most akkor a ...szolgálatomba áhatsz, és még ész, mindég könyeret adok neked! Hát talán még most is ét, ha mög nem hat!
Itt a vége a mesének!

Így csapta be a szögén embőr az ördögöt

Vót egy szegén embőr, hát annak a szegén embörnek csak egy rossz lova vót. Meg vót neki egy-két hód földgye. Na hát asztá eccer ilye ganyé hordás vót, nagyon rossz út vót, hát egy kátyúba igen beleakadt ám a lónak a szekér, nem tudta sehová se húzni. Hát aszongya szegén embőr, hát aszongya csak a zördög is gyünne ere, hogy segítene! Hát ere szóra mögjelenik az ördög. Na szegén embőr hittá, itt vagyok! Hát aszongya ha má itt vagy, akkor segájj ki, hogy had tudjak kimenni ebbü a kátyubul! Hát az ördög nekivetötte a hátát, kinyomta. Na jó van, vitte. Hát asztá odaérnek a földre... Nem addig van ám szögén embőr! Hanem most - aszongya - ennek a földnek a fele termése az enyém lesz. Hát jó van - aszongya - akkor mögegyezünk. Hát tudod, aki az idén ami a teröm, ami a föld alatt lőssz az a tied lőssz, ami föllü az az enyim. Jó van - aszongya - az ördög, ebbe mögögyeztünk! Na hát asztá az embőr gabonát vetött bele. Hát mikor mögérött szépen a gabona, ekezd ám a szögén embőr aratni. Hej, mögjelenik az ördög. Na - aszongya - hát akkor a fele az enyim. Na jó van tudod hogyan egyeztünk, ami föllü van a földön az enyim, ami allu, tied. Jó van. Beleegyezett az ördög. Hát ...szögén embőr betakarította, minden hát az ördög is nekiáll ám, kezdi szönni a gyökerit, hát látja, hogy ez nem olyan mind azé, hát aszongya becsapott. Na, maj jövőre, aszongya. Megájj szögén embőr, maj ami föllü lőssz az enyim, ami allu, az a tied! Na, mögen evetette szögén embőr a földet, akkor mög répát vetött bele. Na, mikor ekezd a szögén embőr szönni, mögjelenik az ördög. Na aszongya, szögén embőr most asztá ami föllü van a lőssz ám az enyim! Na jó van, aszongya, te csak szödd le a tetejiténeki, azt mind eviheted, majd ami a földbe lőssz, amög az enyim lőssz! Nézi az ördög, Öj, ez möge becsapott lengöm! Na, megá - aszongya - most azér is eviszlek, mér hát becsaptá! Na jó van. Hát a szögén embőr gondujja, na aszongya, maj hónap éjje gyere értem, me hát most nem érök rá! Na jó van, maj hónap éjfélkor mögyök! Hát, szegén embőr kiirta egy... táblára, hogy " majd hónap gyere, máma nem érek rá! " Megy az ördög, nézi, na maj hónap, jó van. Meglá - aszongya - maj hónap eviszlek! Gyün ám mögen éjje, nézi, na, majd hónap. Hú, aszongya, hát itten baj van, mögeincsak ...háromszor ...mögnézi, möge hónap! Hát kapta magát az ördög, bevágta az ajtót, otthatta a szögén embört.

Hát így csapta be a szögén embőr az ördögöt!

A két koma

Vót két kereskedő embör, ezek komák vótak. Abba az üdőbe - még ugye a régi bő gatyába jártak - hát emöntek ilyen ...disznókba kereskődtek, jó vásárt csinyátak itt, elhajtották jó messzire. Eladták. Hát mind gyüttek haza, kicsit beittak, há itt az erdőn körösztü ahogyan köllött gyünni gyalogut vót, hát ott a zut mellett vót egy olyan fa, hogy a tüje kinőtt, akkor így kihajlott, akkor újbu összenőtt, ilyen luk vót rajta. Na mikor odaérnek, " Na komám, mellik ezön körösztü tud bújni, az emehet estére a mönyecskéjéshő! " Na jó van. Hát ez a koma, az egyik e kicsit olyan vékonyabb vót, hát az körösztü bújt. Na, ez meg kicsit vastagabb vót, a másik koma, hát a is, hát, hogy e tudjon mönni mönyecskéshő, nyomkodta hát a fejit valahogyan benyomta, na asztá tovább má nem mönt ám a lukon! Hát se ki, se be. Húzta a komája, hát előre, hátra, sehogyan se! Hát má mit vót mit tenni, mit, a komájának, e köllött gyünni haza fejszójér, asztá kivágni a fának azt a részit, hogy ki tudjon a komája gyünni. Hát így aszt ...a koma aszt nem lejtette a mönyecskéjét, csak az egyik!

A két koma esete a vonattal

Abba az időbe hát igen szegén emberek laktak, ide jártak Jákóba aratni. Hát, ... mikor má így vége vót az aratásnak, ...hát kicsit ott maradtak így szombaton este kocsmába, egy kicsit fölittak. Na hát iszogátak, iszogátak, hát jó vóna hazagyünni. Hát elindútak. Na abba az időbe, ugye akkor kezdett erre indáni a vonat. Hát nemigen láttak még illyent ugye, mer hát abba az időbe nemigen utaztak vonaton, csak hát gyalog, meg hát kocsiva, hát aszt a ...alispán minden szombaton a jelentést szokta bevinni Kapozsvárra a főispánnak. Hát asztá a is egyszer kicsit emulatkozott, meg itten vót rokonja is neki Jákóba, valami uraság, hát a is ere gyüött hintóva. Ugye a hintónak mög két szöme vót ott elü, ott mind világított, hát ezek is gyüennek, mög azok is gyüennek, csak lassan. Hát egyszer aszongya, " Te komám, gyújtsunk rá! " Megának, rágyújtanak, hát vissza talátak nézni ara. Höj, te komám, odanézz! Gyün ám utánunk az a tüzes masina! Ehiszed, minket kerget? Ere asztá elkezdtek szaladni. Hát jót szalannak, szalannak, hát ugye kocsis se igen kajtött, mer hát ráér aszongya, hónap ugyis vasárnap lössz...Hát jó darabig elszalannak, asztá fordút el az ut. Na mögájj, maj itt má nem gyün utánunk. Mikor otta efordútak, vagyis mögátak, vissza, hát gyün ám utánuk! Eressz neki, mögen csak szaladtak! Aszitték, hogy gyün a masina utánuk. Hát aszongya, " Te, ez most miránk mögharagudott, most minket kerget!Hát csak gyüennek, csak gyüennek... Hát má ideérnek a faluhó egészen, hát itt e kicsit má mögnyomogatta a lovakat a kocsis, hát má nem tudtak mönni, két felü edütek, itt van egy agácás, itten. Hát akkó látják ám, hogy hintó gyün utánuk! Hát így járt a két koma! Ha-ha-ha

HJ: Hát a tollas asszonyt?

EÁ: Mehet!

A tollas asszony

Hát vót egy igen lusta asszon, az ura itt, mind cseléd vót, szegén embör mög mindennap mönt ugye dógozni, emmög asztá hát, ilyen kapálás idő vót, hát ejárt kapáni. Kérdözi tüle az este az ura, "Hát te asszony, meddig értés? "Hát a nagy fáig!" Hát jó van - aszongya - jó darabot mögkapátá! Másik este möge: Hát asszony, meddig értés? Hát a nagy fáig! Hát jóvan, aszongya, biztos, hogy a fa körü hát sokat kő kapáni! Harmadik este, " Asszony, meddig értés? "A nagy fáig! Emmá gyanus vót az embörnek, na megáj asszongya! Na asztá utánna débe fogta az embör, ement. Hát látja ám, hogy az ü felesége nagyba aluszik a fa alatt. Na jó van aszongya, most nem szólok neki, estére, maj hónap este szólok neki. Hát másnap débe fogott egy fazék szurkot, mög tollat, asztá kiment. Hát aluszik ám az asszony nagyba, hej, bekente, ráburította a tollat! E vánkös tollat, otthatta. Hát az asszony mögen olyan, mikor kezd a nap lemenni, ébredzik ám fő, hát nézi magát, ü hogyan néz ki! Hát aszongya, én nem én vagyok, biztos hogy nem én vagyok én, aszongya! Na jó van - aszongya - emögyök haza, majd a ...zuram, hát az mögmondja, hogy én vagyok én, vagy nem én. Mögy haza, mögy, hát a Bodri kutya ugat ám, igen! Höj, biztos nem én vagyok én, aszongya. " Te, Bodri, gyere ide! " Hát nem gyün oda a Bodri, hát biztos nem én vagyok! Na, odamögy, veri az ajtót. Embör eressen kend be! Ki se néz, aszongya: Nem eresztelek be, itthun van az én feleségem! Na asztá mög mögen. " Embör, itthun van a te feleséged? " Itthun! Hát akkor nem én vagyok én. Hát möge harmadszor is beszél neki, az embör ekkorra má ekészitette a kötelet, jó beáztatta, na asztá jól elverte az asszont. Höj, elverte a háztu! Na, mönt az asszon, mönt, hát mind mögy, találkozik ám a rablóka! Azok mög egy lovat akartak elopni az uraságtu. Hát, hogyan kőne ezt lerázni most itten, minket aszongya itten elárul, ... Hát jó van. Bekütték azt! Hát, mind bemögy, hát, öj, meglátják ám a kocsisok, futóra, hogy ez az ördög biztos! Elszaladtak. Emmög kiabál ki nekik, hogy " Möllik lovat vigyem? " - aszongya onnan. Hú, aszongya, még kiabász, mondták neki, egyiket csak hozd e, ne törődj vele! Ez egyet ekötött, asztá vitte utánuk. El akartak pucúni, de nem tudtak tüle. Mögencsak elérte őket. Hát hogyan tudjik lerázni ezt az asszonyt, hogyan tudjuk lerázni...Hát, aszongyák neki, - mönnek megin egy ilyen uraság portája mellett, sok káposzta vót - aszongyák neki, " Idefigyejj te asszony, szöggy össze jó csomó káposztát, mi mög emönyünk hozunk e disznót, asztá főzünk egy jó fazék káposztát!" Jó van. Hát az asszony nekilát, szötte ám a sok káposztát ottan, hát ezek meg elszaladtak, a rablók. Hát, rögge, mikor kenek föl a cselédasszonyok, há, te Isten, mi van itt, az asszony fönn ül káposzta tetejin, mingyá

futnak ide-oda, hogy az ördög összeszötte a káposztát, de hát ki mer odamönni, hát emönnnek a papér. Imádkozik, asztá hát emögy az ördög. Hát, mönnek a papér, mondják neki, hogy mi van. Hú, ammög aszonta ü nagyon beteg, nem tud együnni, fáj a lába. Hát, mit vót mit tönni, lepedőbe tötték a papot, hogy maj ük ehózzák, asztá azér maj leteszik, imádkozik. Na asztá lepedőbe tötték, vitték. Nagy izéve vitték a tömjént mög a szentűt vizet, mög minden, ott elü mönt a dékán, a is sánta vót...hát mikor köze érnek má, nézi ám a pap, főtöszi a fejit a lepedőbü, látja a káposzta tetejin ott az ördög, hát ördögnek nézték...Hej, kapta magát, kiugrott, futóra, mingyá nem fáj a lába, a többi utána...Szegén dékán mög sánta vót, ammög mögért utánuk futni... Hát az asszony aszongya, hát most má nem tudom, hogy én ki vagyok, mögpróbálok hazamönni. Na, mögen hazamönt, jó everte az ura, hát asztá akkor így kimosakodott, hát így lött belüle asztá röndös asszony.

...mikor a Jézus Krisztus a földön járt...

Abba az időbe, mikor a Jézus Krisztus a földön járt, hát a Szent Péter vót neki a ...keze-lába... Hát mönnek, möndögének, hát asztá a Jézus látja ám, hogy van ott egy krajcár. Aszongya neki, " Te Péter, vödd fő"! Hej, én má nem hajlok le érte. Hát a Jézus fővötte. Mönnek, mönnek, hát asztá árujják ám a cserösnyét. Hát száz szöm cserösnyét kapott a Jézus a krajcárér, beletötte a tarisznyájába, mögen csak mönnek, mönnek, jó meleg va, ledob egy szem cserösnyét, hát a Péter fővöszzi, mögöszzi. Mögen csak mönnek, mögen ledob egyet, mögen a Péter fővöszzi, mögöszzi. Hát így mikor vége van a cserösnyének, na aszongya a Péter, egyszer nem hajútá le, most lehajútá százszor! Hát, mögen utaznak tovább, hát efá-rannak, betérnek egy ilyen...kocsmába, hát ott mög ilyen kocsisok nagy mulatságot röndöztek. Táncúnak, danúnak, hát ezek szállást kérnek, hát aszongya nekik a kocsmáros hát fekügyenek le oda ja sarokba, hozzanak be e kis szénát. Hát lefeküdtek oda. Hát asongya neki a Jézus " Na, hunnan feksző Péter? " Hát aszongya én maj kivü, legalább jobban nézem őket hogyan táncúnak. Jó van, kivü feküdt. Hát má mikor jó...táncúnak, danúnak, sokat ittak, egyik...nek eszibe gyut, " Te, rugódjuk meg ezt a széstö e kicsit! " Hát jó mögrugódták!" Hát aszongya a Péter, "Hát Jézus most fekügyé te kivü, most én bellü fekszek!" Na jó van. Mögen táncúnak, aszongya egyik, "TE, előbb a széstönek adtunk, most mög rugódjuk mög a besöt is!" - aszongya- e kicsit. Hát asztá így akkor a Pé-tört mögen csak jó mögrugódták!

A FEHÉR LÓ FIA

Vót egyszer egy nagy uraság, annak az uraságnak vót három gyönyörű szép lánya. Annak az uraságnak a kertjibe vót egy nagy tó. Ezek a lányok mindég oda szoktak járni fürönni, mindenik este odajártak fürönni, mögfürödtek, akkor hazamönte, aszt lefeküdtek. Hát, történt az, hogy három király gyerököt mög el...varázsútak. Ezekbű hát ilyen...sárkányok löttek. Na ezök fogták magukat, erabúták ezt a három királykisasszonyt. Elvitték az ü birodalmukba, le a föld alá, ott vót a birodalmuk. De hát ezek olyan gyönyörű három lány vót, egyik úgy nézett ki, mintha arany lött vóna, a másik mög gyémánt, a harmadik mög mintha ezüst, szép ezüstös haja vót neki. Na közbe vót egy nagyon szögén asszony, annak vót egy fia. De ez olyan szögén vót, hogy a is az erdőbe járt mindég fáér. Hát egyszer is etévelödtek, ementek fáér, hát a gyerök annyira játszott, annyira, hogy elkeverödött az anyjátü. Mikor az anyja este akart hazamönni, nem taláta a gyerököt. Hát a gyerök ott maradt. Az anyja szomoruan hazamönt, nem taláta. Szegény gyerök mögy, mögy, má éjje vót, hát halli ám, hogy egy helen valami csölingölés van. Hát mögy oda, hát ott egy csikó van. Hát annak a csikónak mög egy fehér ló vót az anyja. Hát szegény gyerök ott maradt velük. Hát nem vót mit önni neki, hát...szopta is a csi...az...lovat, mög a csikó is. Hát így nyöttek, nyöttek, nyöttek, hát má sok idő emüt, hát má egyszer fő...nyött a gyerök nagyra, nagy erős gyerök lött, egyszer aszongya neki a fehér ló, "NA fiam, -aszongya - mostan má nagy, erős embör vagy, most erigy utadra, boldogujj az erödde úgy, ahogyan tudsz!" Mögköszönte, hogy ütet főneverte, minden, elindút. Mönt, hát e lött a fehér ló fia. Mönt, möndögét, hát találkszik ám a vasgyuróva. Olyan erős embör vót, hogy csak mögfogta a vasat, azt összegyurta. Talákoznak, "Na pajtás, most möllönk az erősebb az asztá szolgálatjába áll a másiknak!" "Na hát foggyunk kezet! Kezet fogtak, hát szoritják egymásét, szoritják, annyira szoritotta, hogy összeragadtak az ujjaji a vasgyurónak, fehér ló fia annyira szoritotta. Na az asztálszolgálat aszongya, "Jó van pajtás, tovább nem, mer te erősebb vagy!" Hát így mönnek, mönnek tovább, hát akkor mögen találkoznak a kötöröve. Ammög olyan erős embör vót, hogy a küeket összetörte apróra. Na möge hát möllik lössz a vezér, na amellik a legerősebb. Hát möge kezet fognak, hát annak mög annyira szoritotta a kezeit, hogy vér csöpögött belüle, Hú, a is mingyá mondta, hogy a szolgálatába áll. Na hát így mönnek, möndögésnek, hát evvót a világon a két...három legerősebb embör. Hát egyszer mönnek, talának ám egy likat. Nagy lik, hát ide le köne mönni. Hát lemönnek. Hát mind lemönnek, hát...látják ám, hogy ott nagy fényösség van odaérnek az ezüst palotához. Hát na ki mönjönbe. Hát egyik se mer,

mer fétek, na aszonta a fehér ló fia, hogy ű maj bemögy. ű bemönt, hát ott van egy gyönyörű ...lány, hát avvót az egyik királylány, aszongya, "Hát mit kereső te itt - aszongya - élőlény, itt még a holtak se lát-na...járnak. Ha az én uram möggyün, a háromfejű sárkány, tégöd asztá agyonver!Hú, nem félök én attu! Hát, - aszongya - idefigyejj, ha minket mögszabadítottó, akkor adok én neköd egy karót, erre asztá legyőzöd!" Na, este asztá gyün ám a háromfejű sárkány, beér a kapun, hú nagy zirgészörgés va, aszongya mingyá, hogy idegön szagot érzök, ki van itt, hát asztá előbujik ám a fehér ló fia, elkezdenek asztá birkózni. űtik- verik egymást földhő. Hát addig-addig, hogy egyik fejit levágta, másikat is, harmadikat is. Na legyőzte. Fogta a kisasszonyt, mönt ki velük, vele a másik kettő is. Hát mögen mönnek, mönnek, möndögének, akkor meg egy gyönyörű, még szébb, akkor mög az aranypalotához kerűnek. Ott mög asztá vót a hétfejű sárkány. Hű, mondja neki, hogy hogy mersz ide kerűni, mikor itt ember fia még nem járt, möggyün az én uram, asztá széjjetép. Hát mon mondja, hogy nem félök én attu. Hát este gyün ám haza a sárkány a munkábu, ma is mondja, hogy itt micsoda ...vidéki szag van, mindön, idegen jár. Hát ekezd a feleségit, ekkor asztá előugrik a fehér ló fia, ekezdenek, még nagyobb verekedés vót. A hét fejit mögérte levágni, de mégis győzött. Na mönnek tovább, hát ott mög van ám a gyémánt, amnög olyan nő vót amná, hogy olyan gyémánt haja vót neki, avvót a legszöbb a világon, annak mög a tizenhárom fejű sárkány vót az ura. Na akkor mögen asztá, mögen mögkezdődött a nagy csata, hát legyőzte. Elindútak, mosta visszamennek a földre, asztá hát akkor majd visszaadják a királynak a három lányát. Hát mönnek, möndögének, hogyan mönjenek fő. Hát látják ám, hogyott van egy nagy luk, ott a fejük fölött, hát ide fő köne mönni. Na ekezdtek, fontak ilyen fahéjábú egy nagy kötelet. Fontak egy nagy kosarat. Na hát rákötöttek egy nagy, erős küet. Na kezdték földobáni. Na először a kötörő, há még feléig se tudta földobni. Na utána gyütt a vasgyuró, hát amná kicsit föllebb dobta, na majd a fehér ló fia. Hát emnög fogta magát, földobta. Na most akkor ezen fő kö menni. Na asztá mindta, hogy menjenek azok fő, majd ű lenmarad, legutóbb, asztá akkor ű majd ű legutóbb. Hát földmönt...főhuzták egymást, na asztá akkor beütették egyik lányt, a is főhuzták, másikat is, hát legutóbbra maradt a fehér ló fia. Hát ezek ott fönn, összebeszét a kötörő mög a vasgyuró, hogy ha most ezt főhuzzuk, ez nekünk majd parancsul itt a földön, de ha nem, akkor majd mi lögyünk az urak. Majd főhuzzuk egy darabig, akkor leeresszük asztá akkor möghal. Há vót esze a fehér ló fiának, beletött e nagy küet, hát húzták, húzták, mikor má jó fölért vóna, leeresztötték. Na, na ez akkor biztos möghat, ottmaradt, azok nagyon ...izéssen fogták a lányokat, el a királyhó, hogy visszahozták a három lányt, de a legkisebb lány nagyon szomorú vót. Mer hát őnéki az tetszett meg, vagy hát avva akart a fehér ló fiáva aki mög-

mentette, hát az most nincs. Hát elkezdték, kitűzték a lakodalmat, hogy mikor lössz, hogy má készűtek, hogy vágtak mindönféléket, sok szakácsné vót, de hát a fehér ló fia nem vót. Emmög mönt, möndögét, hogy hogyan tudjon ott főgyünni, hát egyszer egy nagy vihar lett, igen nagy vihar. Döntögette a fákat, nagy sziklák vótak, hát egy szikla tetejin vót egy kis sasmadár. Elkezdett nagyon hát réni, a vihartu fét. Hát ez mit csinát, főmászott a szikla tetejire, ráteritette kabátját. Hát mikor eláll a vihar, gyün a nagy sas, elkezd csattogatni, vidéki szagot érez, idegön szagot, de asztán mondta neki a kis sas, ne bántsá, mer ez mentötte meg az ü életit, hát ha ez nincs, akkor ütöt a vihar lesodorgya, akkor ü epusztul. Na aszonta neki, akármit kérsz hátteljesittöm a parancsodat. Hát aszongya vigyél föl a földre. Na jó aszongya főviszlek, de hát az nem olyan egyszerű dolog. Szörözz egy birkát, mög egy hordó vizet. A birkát a jobb felü kösd a hónom alá, a vizet mög bal felü. Ha jobbra tartom a számat hust adsz, ha balra akkor mög vizet. Hát így üjj föl a hátamra. Na möntek főnek, röpűtek, hát má kezdött fényösönni e kicsit. Má nem vót e falat hus se, az má mind efogyott, hát megen asztá jobbra tartja a fejit, hát mint csinyájjon a ...fehér ló fia, egy darabot ki-metszett a combjába. Nekiadta. Na asztá akkor erre fölért, a sas. Fölérték a földre, nagy világosság lött, de asztá mikor leszát a fehér ló fia a ...sasnak a hátáru, hát bizon nem tudott ám mönni, mer hiánzott belüle a hus. Hát asztá akkor egyet nagyot herákút a sas, ki a hus, oda ...nyött neki föl, asztá tudott mönni. Elbucsuztak, na asztá mönt, möndögét, elérte a királypalotához. Hát má akkor nagyba áll a lakodalom, középön ott van ez a két...vőlegény a mönyasszonya, hát asztá nem akarik beengenni. Aszongyák, hogy hát ide most senki be nem gyühet, má mindön vendég mög van híva. Hát asztá eztet möghajjaám a legfiatalabb királykisasszony, még valaki be akar gyünni. Ü várta mindég, hogy maj csak möggyün, hát möglátja, höj, mingyá nyakába ugrik, vezeti ám oda, asztá mutatja be, hogy ez vót ám aki mögmentett minket, nem ám az a másik kettő, az csak hát eztet meg akartaák őni, hát ez a mögmentőnk. Höj azok mög el akartak szalanni, futni, ez mög mögfogta mind a kettőt, egyiket egyik kézbe, másikat leütette. Mondta nekik, hogy most má az esküvőt ne rontsák emög, majd hát eskügyenek mög, mög lögyön nagy lakodalom, majd akkor elmehetnek, mindegyik kap birtokot, és lehetnek, uralkodhatnak, ü meg hát itt marad az öreg királlya mög a legkisebb lánnya. Hát lött a nagy lakodalom, még talán most is mulatnak ha mög nem hatak azuta!

...a legény ahogy hazahozta a menyasszonyát a pokolból...

Vót egy legény, annak vót egy igen szép mönyasszonya. Még egész fiatal vót. Hát az a legénynek a mönyasszonya valami okná fogva möghat. Legény nagyon busut, nagyon busut, hogy hát hogyan, hogyan tudná ü eztet hát visszaszörözni. Hát...hát elindút nagy szomoruan mönt, möndögét, mönt a mönyországba, hát kopog a Szent Péterné, mondja neki a ... hogy mi járatha van. Hát asztá mondja, hogy möghat a mönyasszonyom, ha itt van hát akkor adja ki, szeretné visszavinni a földre. Na mingyá fiam aszongya, maj mögnézem! Hát körünéz, hát aszongya nincs itt. Hanem aszongya ugy nézem ott van az ördögökné. Hát jó van akkor, fogta szögény gyerök magát, mönt az ördögökhő. Hát mind mögy, kopogtat ott is aaszongya " Itt az én mönyasszonyom? " Hát asongya möllik az, vannak itt aszongya, hát...na aszongya, nézz be ezen a likon! Benéz a likon, hát ott van ám, nagyba fonnak, sűtnek, főznek a többiek meg, emmög font nagyba. Aszongya az az. Hát aszongya idefigyejj, ennek nagy ára van, ha te meg akarod szabadittani. Hát aszongya, na mi az ára aszongya, állok akármi elébe. Hát akkor aszongya ha legyőzöd a mi legjobb futónkat, akkor aszongya viheted! Hát jó van. Na föláll az ördög, föláll a legény, na meddig kő futni. Mögmutasztották neki. Ej elindútak ám, hát szöröncséjére egy nyul kiugrott a bokorbu. Az ördög fut ugye nem nézett hátra, a nyul mög asztá elkerüte az ördögöt. Hát mikor néz vissza ja izé... mer odáig köllött futni mög vissza. Mikor néz vissza jaz ördög, hát látja ám emmög má ott van ahonnand elindútak. Na aszongya, legyőzté! Na hát jó van aszongya. Akkor erigy hát, jelenkezz! Hát mind mögy, jelenkezik, aszongya neki, hó nem annyi van ám aszongya. Hát mellötök magosabban fő tudja dobni a buzogánytas aszongya, aakor mögen hát eviheted. Hát aszongya hát hánszor, aszongya háromszor kő. Na jó van. Hát aszongya ... kimennek ám egy nagy, erős ördögge, na aszongya neki a legénnek, na dobgy te, hát aszongya a legén dobgy te aszongya, na aszongya foggya ám az ördög, földobgya nagyon magosan, mikor leér, félig belemegy a nyele. Na aszongya hát akkor huzd ki, asztán most dobgy te. Hát aszongya, megakari, nem tudja kihú...aszongya huzd ki te! Hát kihuzta az ördög. Hát ekezdí ám, még mög se igen tudja ám mozdittani, néz főnek... aszongya, mit néző te ara főnek? Hát azt nézem, hogy az öregapám mikor ér oda a likhó, mer az kovács ott főnn, asztá földobom neki aszongya. Te, -aszongya - az Istenér fő ne dobd -aszongya - inkább aszongya mögnyerted a fogadást, mer akkor engem az öreg ördög agyonver, hogy a buzogányomat edobtad, földobtad a földre! Na jó van. Ezt a fogadást is megnyerte. Hát, na hát mögen mögy, hogy adják ki. Na még egy, egy van. Hát mi. Hát möllötök előbb egy fótót rávar ere a nád-rágra. Na jó van. Leűtek szépen, hát az ördög egy olyan hosszú cernát

huzott be, hogy mikor elkezdett varni kiugrott az ablakon, mög visszaugrott, mög kiugrott, mög visszaugrott. Emmög asztá rövid cernát huzott, hamar mögvarta. Hát még az ördög feléné se vót, mindég ugrát ki mög be, emmög má kész vót, mögvarta. Na, legyőzte. Hát mind a hárman mönnek oda, jelentik, hogy hát a legén legyőzte mind a három bajnokukat, így akkor nekiadták a lányt. Na, szépön hazahozta a lányt, hát mikor gyűnnek, hát hogyan tudnának ük hazagyűnni...na, aszongya nekik az öreg ördög, hát adunk egy kocsit, mög lovat, befogsz, asztá azza hazamész! Hát mind mönnek, egy helön odaérnek, aszongya egy ördög nekik, hát nem addig van ám! Hanem várj, mögszórgyuk lószarra ezt a kocsit, úgy mönjetek! Hát mönnek, fő, igön nehezen viszik a lovak, hát aszongya a lány neki, te, szórgy le aszongya, maj talán könnyebben viszik a lovak! Hát leszórták. Allig maradt valami két- három a kocsiderékba. Fölérnek, hát osztá mikor fölértek a lovak kifogták magukat, visszamöntek, kocsi ottmaradt, hát rögge mikor ébrennek fő, hát látják ám, hogy nem lószar vót, hanem arany vót az, olyan darab aranyak vótak, hej, akkor spekulát a legény, hogy ha most neki...mögkapták vóna, milyen gazdagók lönnének! Milyen boldogan énének most, még talán most is ha mög nem hatak vóna még, ujbu!

Hát ilyeneket szokott meséni a néném!

A-1-4. OLDAL VÉGE!

NEMFÉSZ JANCSI

Hát vót egy család, hát azoknak vót egy fiuk, az asszon möghat, hát asztá egy ilyen mustoha asszont hozott oda az embör. Hát ezeknek vót egy fiuk. Hát ez olyan bátor gyerek vót, akárhová kütték el, hát mindég mindég, hát mindent meghozott. Na, közbe asztá ez az asszon nemigen nézhetett rá ere ja...gyerökre, hát valahogyan e kõne ijeszteni, vagy hát hogy, hogyhát valahogyan emenne a háztu. Hát aszonták neki eccer, hogy menjen el a kocsmába pálinkáér éjféel felé, de a temetõn köllött körösztü menni. Na hát a gyerök fogta magát, tarisznyát, bele az üveget, hát ment. Na ezek mög, össze beszét az embör mög azasszon, hogy maj fölötözik halálnak, az asszon, és asztán mikor gyün ott az uton a temetõné, akkor hát mögijed majd asztá akkor... mögtanul féni is, mög hát...na jó.Hát mind gyün, hát ugy imbolog ám elötte, hát látja ám, hogy valaki imbolog, aszongya neki, hát mönj el az utbu, mit imbologsz itte! Amnög csak, csak bólogál itte, hej, kaptya a bottyát, odaüt neki. Akkor is csak! Hát asztá jó everte!...az asszont! Asztá féredobta az utbu. Hazavitte a pálinkát. Na asztá hamarossa hazamönt az asszony is, na hogy asztá most így elverte, hát akkor ezavarik a háztu. Na mönt is szegén, mönt, mönt, möndögét, egy nagy erdőbe ért éjje, hát mind mögy otta, látja ám, hogy három embör fő van oda akasztva. Mind odaér az egyikhez, a széshöz, aszongya "Adj egy csöpp vizet!" hát mibe adjak? - aszongya - nézi, "Hát szájjal" aszongya, onnan." Hát - aszongya - nem tudok. Hát fogta a kalapját, merített neki asztá ivott. De hát még maradt benn, kiöntötte. Hát mögy, ott a másik, aszongya - "Te, adjá egy csöpp vizet, mer möghalok szomjan!" Hű, ez elkezd káromkodni, hát annak is adott. A is kiöntötte. Aszongya - "Hát ne öntsd ki, mer ha a harmadik se...hát asztá a is kért. Hát asztá amint akari kiönteni akkó hozzávágta a kalaptyát! Aszongya - "Hát ha egyszerre nem tudtok inni öleget?... Hát csak mögy touább. Nem ijedt mög még ezektü se! Hát mögy, mögy, mind ki akar érni az erdőbü, hát asztá egy kis egér mög a lába alatt mönt. Na akkor ijedt mög! Hát ilyen vót a Nemfész Jancsi!...ugye. Attu mögijedt!

/ A katona és a szép mönyecske esete.../

Abba az üdőbe, még mikor a katonákat, vagy hát a huszárokat ki szokták így falura...kvártélyra hát anni, vagy hát ott vótak gyakorlat közbe, vót egy nagyon szép mönyecske. Hát aztat minden egy el akarta karmúni, de ugyanakkor ezt a fiatal mönyecskét szerette a pap is, mög a tanított is, mög még a dékán is! Na hát ezek mind odajártak hozzá. Hát má ezen...ér a mönyecskéjér ott vót katona is, huszár, ott vót a lováva együtt. Hát mög a is szerette vóna. Hát mit tegyen, mögmondta az urának, hogy itt má most tovább nem birgya eztet, hát ezek mindég, hun eccer a tanított gyün, hun eccer a pap, hun eccer a dékán... Hát aszongya tudod mit? Há mindég mikor egyik, minde... hármát rendűd ide egy estére. Maj mindég mikor má hát valamit akarnak, akkor azt mond, hogy gyün az uram! Asztá akkor majd ebujtatod, Na ugy is vót. Hát először mönt a pap. Hát mikor ott má ekezdének, hogy beszélgetnek, mindön, ej eccer kopognak. Hőj, gyün az uram! Hát hová bujjak? Hát aszongya, bujjon ide a szökrénybe! Jó van, belebujt. Hát bemögy az embär, agyonverték. Kitömték a pitarba. Hát gyün ám a tanított is. Hát a is mikor má beszélget, "gyün az uram!" Ej azt is elbujtatták, begyön az ember, azt is agyonverték. Kitömték. Beletötték azt is egy zsákba. Hát gyütt az... dékán is. Há gyün ám az uram! Na azt is elbujtatták, azt is agyonverték. Na hát gyün ám a katona is! Azt is megrendűte! Hát aszongya idefigyejj katona bácsi! Ha ezt az egyet innen elviszi, ezt az egy hullát, beledobgya a folyóba, akkor magáva asztá... szerelmeskődök. Na jó van. Hej a katona asztá elejbe vette oda ja nyeregkápára, vitte fütyörészve, kérdezi tüle a bakter, "mit visző te huszár?" Aszongya "papot viszek! : Hát mit vétett? Baszott. Hőj, ... najóvan. Viszi, beledobgya a folyóba. Visszagyün, be akar mönni a mönyecskéh... látja mögen ott van! Hű a szentit! Mögen foggya, aszongya hát hogyan!? Mögen foggya, mögen viszi, mögen a baktertu kérdö... bakter kérdözi, "Mit visző huszár?" Hát papot. Hát mit vétött? Hát baszott aszongya. Na jó van. Azt is beledobgya a folyóba. Na most má gyorsabban mönt vissza, most má asztán majd többet nem gyün ide! Hát mögen, hogy hát lássa, mögen ott van. Na akkor asztán nagy mérgessen mögfogta, vitt egy téglát is, aszongya maj a nyakadra kötöm aszongya, nem gyüszs ki! Hát azt is evitte, beledobta, hát asztá má kezdett szürkölőnni akkor, má ugye világosonni, na azt jó vitte a hid közepire, onnan dobta bele, még utána is nézett, na aszongya majd most biztos nem löszö ott ott...hát néz ara, a hidnak a másik felin, látja ám ott mög a számárháton - abba az üdőbe szoktak ilyen gyöntató barátok jární - hát gyün ám számárháton egy barát. Aszongya ahá, ezér érté te előbb mindég vissza mind én! - aszongya. Számárháton lovagútá!" Na mikor odaér, a is, mögfoggya szamarastu együtt azt mög beledobgya! Hát hogy visszamegy a mönyecskéhő,

Hát akkor mög má világozs vót, fújták a ...z indulót, e köllött mönni a ka-
tonának! Hát a katonának se sikerűt a mönyecske!!

/ ...a szegény ember új ruhája.../

Vót egyszer egy házaspár, hát ölég szegények vótak, az asszony igen olyan kicsapongó menyecske vót, mindönt csak magára kötött az urára nemigen. Hát történt az, hogy a szomszéd faluba, testvérgyinek a lánya férhő mönt. Na meghitták eeket is a lakodalomba. Hát asztá... e kőne mönni, de hát új ruha kőne. Na hát csak annyi pénzük vót, hogy a z asszonynak hát valami csinos ruhát tudtak vönni, de az embörnek nem. Hát aszongya ne spekulájj semmit. Abba az üdőbe ugye szüttek, fontak, fogott egy csomó ilyen fonalat, ekezdte a lábátu fő, betekerte fonált la. Szép lett. Na aszongya neked is meg van az új ruhád! Hát asztá sü-tött ilyen kött tésztát, kettőt, egyik diózs vót, másik turós, mög le-vágtak egy tyukot, mögsütötték. Na hát elindutak. Hát a mönyecske nagy pántyillóssan megy elü, az embör mög háttu. Hát mind mönnek, möndögé-nek, hát asztá ilyen kis árokféle vót ott, hát a mönyecske nagy pánty-i tyillóssan átugrotta, hát a szögény embör nézegeti, aszongya hogyan tud ezön körösztü mönni, letötte a két kött tésztát, asztá körösztü mönt rajta, allött a higgya neki. Ott is maradt. Há mönnek, mönnek, há asztá az uton egy döglött kutya fekszik ám, igen vicsorgott má, má nem vót bőr a száján, hát nézi az embör, ij ez aszongya mögharap en-gem, neki dobta a tikot. Na hát möntek. Az asszon csak elü mönt, hát m mikor odaérnek, hát ott a sok vendég má, mindenki hozza a ...kött tész-tát mög a tikot, na aptyuk - aszongya - adja ke is ide - aszongya - asztá majd...Hát mit adjak oda asszon? Hát a...mit sütöttem! Hát nem tudom odaanni! - aszongya. Hát mér? Hát -aszongya - amikor gyüttünk azon a nagy árkon, odatöttem hidnak a tésztákat! Höj, hát nem bolon-dut ke meg, ilyen kis brázda vót, hiszen milyen könnyen körösztü ug-rottam-e! Hát akkor a tyukot adja ke! Hát azt mög hogyan adjam oda, nekidobtam a kutyanak, mög akart harapni az uton! Hát- aszongya - hi-szen az döglött kutya vót, nem látta ke?! Hát igön vicsorgott! - aszon-gya -. Hát, ... nahát idefigyejjen kend! Mivel ilyen csufságba tött, ha mikor önni kő, én mögnyomom a ken lábát, akkor asztán ken fébehagy-ja az önni valót - aszongya - mive mi nem hoztunk semmit! Na jó va! Hát a nagy vidámság van, minden, elkezdenek önni... hát asztá a há-zigazdának vót egy ilyen nagy kutyája. Ammög hát a csontokér ott jár-kát az asztal alatt, hát az embör mög kimerített egy nagy tányer levest, hát még jóformán félig se ötte mög, hát a kutya mög ara mönt, rálé-pett véletlenül lábára. Höj, az embör letette a kanalat!...Kinágatták ott a rokonság, minden...Hát ... csak nem nyul hozzá! Aszonta, ü má jó lakott! Hát na jó van. Az asszon is ránéz, - ögyék ke, ögyék ke! -

Hát aszongya magába, hogyan ögyek, mikor mögnyomta a lábomat, aszongya. Hát mikor vége vót a lakodalomnak, mönnek haza, szögény embör igen ehös vót, igen ehös vót, aszongya neki az asszon " Na lássa ken, így jár ken - aszongya - mer mér nem figyet! Mér dobta oda a kutyának! Most akkor éhesen mönt e haza!
Hát itt a vége ennek a ... kis mesének!

EA: 1971. szeptember 10.-e, Nagyatád

Adatközlő: KOvács Ferenc, kötélgyártó mester

Hány éves?

KF: 44...

A kötélgyártásnak a munkafolyamata gerebenezéssel kezdődik. Mint a képen is látható a gereben maga s a gerebennek a ... kendernek a gerebenezése, amely...et fésülésnek is neveznek. A kender ha le van készítve, háromfajta anyag jön ki/belőle/ a gerebenből. A tilolt kenderből először jön az ugynevezett szálkender, utána jön a börtli azaz a szakállkender és végül a kóc. A munkák minőségétől függően, milyen kötelet gyártunk, olyan anyagot használunk hozzá. Ha finomabb munka akkor szakállkendert, ha viszont vastagabb munkát készítünk ahhoz má szakállkendert azaz börtlit használunk, legvégül pedig a marhakötélhez használjuk a kócot. / Lejegyző megjegyzése : A mondat eleje - feltehetően az adatközlő nyelvbottlása miatt - helytelen! Helyesen így hangzik: Ha finomabb munka, akkor a szálkendert ...stb. / A gerebenezés után közvetlen kimegy az ember a fonásra. A fonásnak az alapja egy fonókerék, mely horgokkal vannak ellátva. Attól függ milyen vastag kötelet fonunk, olyan horgot rakok fel. Ha vékony fonalat fonok, vékonyabb horgot teszek fel, hogy a szobrárt vágja, ha viszont vastagot úgy emelkedik a vastagsága a horognak. Na most attól függ hány faj... milyen kötelet készítek. Például kötőfékfejbe - mint a képen is látható lesz - fonunk három fonalat. Kötőfékszárhoz hatot, és ha ki van fonva a fonál, utána zsinórzunk. Azaz pászmát készítünk. A zsinór a három ... illetve a ... kerékre fölteszünk három horgot, három egyforma vastagságú horgot, mer ez a legszükségesebb, hogy egyformák legyenek, mer amennyiben egyik vékonyabb ugye többet fordul, már a kötél nem lesz egyenlő. Most ha fölteszük arra fölakasztunk három fonalat és a ,, ,.a fonál végire kiteszünk ugynevezett hengerstánglit. A hengerstángli az egy embert helyettesít, amely feszesen tartja a fonalat. Ugy, hogy a kötél egyenletes legyen és egyenletesen tudja a gép bevinni. Na most felakasztunk a hengerstánglira egy hengert. A hengerre ráakasztjuk magát a három fonalat. Három fonál közé beteszünk egy lert. Azt egy fából készült vajt fa,... abba beletesszük a három szálát és a kerék hajtásával ugye a sodra ahogy jön, úgy folyamatosan megy össze a kötél. Tehát a fába folyamatosan megy az ember előre. Na most mikor végire ér, visszahajtja, hogy le tudja szakítani a fonalakat. S mikor énnekem így megvannak a lisznyeim /?/, azaz pászma, akkor azután következik a szálazás. A szálazásnál a ... van egy ugynevezett csir. A csir az négy kampóval van ellátva, melyre föl vannak akasztva a kliderek. A kliderek azok

egy kampós vasak, amelyekre fölötözzük a pászmáknak a végéit. A pászmáknak a végeit ha fölötjük utána fölakasztjuk hengerre és a henger.. a pászmák közé beteszünk egy lert. A ... és utána megindul maga a kötélverés. A kerékajtó hajtja a csirt, ezáltal sodra jön a ... pászmába, a ... és ha fölötődik úgy én a lerrel elindulok és így lesz nekem kész kötelem. Ez egy alap köté. Ennek a befejezése után még kézi erővel történik, hogy föl... , hogy a fölbotlást megakadályozzuk. Na most attól függ milyen fajta kötelet gyártunk, ha kötőfékszárat csinálunk annak a végibe csatot teszünk, ha kötőfékfejet, abba karikát teszünk és mikor milyen kötelet kérnek... Ugyanúgy készülnek asztá a rudazó kötelek, különböző csigasor kötelek, akkor mászókötelek, ... szóval nagyon, nagyon sok fajta ágazata van ennek, hogy mire milyen kötelet gyártanak. De az alap mindig ugyanaz. Fonálbu indulunk ki és aztán má kötélvastagságtól függően, abba ha tizet teszünk, huszat teszünk vagy százat teszünk, az má teljesen mindegy. Csupán az a lényeg, hogy a ... mindig meg kell választani hogy mire lesz az a köté. Na most akkor készül az ugynevezett istráng. Az istrángnak a végét úgye, hogy a hámfára fel lehessen tenni azt a kötelet, be kell másulnunk. Másnugli, azaz csülkölő, az egy szarv. Kiképzett szarv, amit... úgy kell csináltatni, tehát nem egy közönséges tehénszarv, hanem direkt ilyen fésüsök tudnak ilyet csinálni. S ezzel fűzzük át a kötelet.

Nincs tovább.

EÁ: Milyen gazdasági és néprajzi vonatkozásait tudnak itten ennek az egész szakmának?

KF: Ennek a szakmának leginkább a csikóknál voltak... hagyományai. Ugynevezett piros kötőfékfejeket kellett csinálni és szárat, mer a néphagyomány szerint ha nem volt piros, ha nem volt piros a kötőfékfej, a néphagyomány szerint szemmel verték a csikót.

Vágás hallatszik a felvételen!

....., hogy Nagyatádon öt kötélgyártó mester is működött az 1960-as évek elején és majd a 20-as években is közrejátzott az, hogy valaha Nagyatádon a csikótenyésztésnek a felegvára volt. Az itteni akkori nagybirtokosok és maga a parasztság is kimondottan csikótenyésztéssel foglalkozott, úgy Nagyatádon mint környékén és a környező falvakba is. Az itteni elnevezések Nagyatád környékét, közvetlen környékét övező területek hol csikólegelő néven vannak nyilvántartásba véve, még napjainkig is Körülmény magyarázza azt, hogy a kötélgyártó ipar Nagyatádon ilyen magas fejlettségi fokot ért el és hogy ennyi széles skálába fejlődött ki.

SÁBEVEC JANCsIP, Nagyatád, 53 éves

1971. november 10.-e Szilvásszentmárton

Adatközlők: Biczó György 86 éves

id. Lukács József, 62 éves

ifj. Lukács József, 36 éves

Kinder Pálné, 57 éves

EÁ: 1971. november 10.-e Szilvásszentmárton

Adatközlő: Biczó György bácsi, 86 éves

BGY: Nem tudom milyen legyen az a régi imádság. Tudok én mondani többet is csak hát most úgy vagyunk, hogy má e vagyunk kézsve egy kicsit.

ifj. LJ: De hát maga maj tudja azé!

BGY: Hát e mongyam aztat a...mit az...nak e mondtam?

ifj. LJ: Mongya el!

BGY: E ?

ifj. LJ: E! Mongya el!

BGY:

ifj. LJ: Nyugodtan mongya el amit akar!

BGY: Úgymondom, mer ezt husz éves koromba, vagy ez előtt husz évvel vót amikor elővastam, a néném írta le. Ez olya izé, de a ...

ifj. LJ: Nagyon régi? ... Andocsi? ...

BGY: Úgy van az eleje...

Jöjj el szent lélek uristen

Tekints ránk a szent szemekkel

Add reánk a szent áldásodat,

hogy megnyerhessük a szent országot.

Jövel, jövel én lelkömnek szent vendége,

szent angyalok eledele.

Szép Szűz Máriának szent anyja,

világ áldozatnak tárháza.

Járulunk Uram Teremtőm szent oltárod elé,

szent tested vételére.

Adj uti örököt és bátorságot,

hogy bejuthassunk az örök dicsőségbe.

Égen megy egy kismadár,

de nem madár, szárnyas angyal,

szárnyát a szent oltárhoz igaz hitbe

Kitekintett napkeletre,

ott találtak egy aranyos templomot,

kivü aranyos belü irgalmas.

Le van terítve az aranyos szőnyeg,

ott térdel Krisztus Jézus,

térdig vérbe, könyv a kezébe.
 Odamegy két próféta, mondá neki:
 Mönjetez ki e fekete földnek fölszínére,
 hirdessétek az én számbu kiszármazott szent igéket!
 Ime borul vére Mária

Állva, szüzeknek bársonya, holtaknak virága.
 Leült és saját kezébe vezsi virágzsoltárt,
 melyből olvassa szerelmes szent fiának keserves halálát.
 Szorongós Máriát kiáltja,
 kelj föl Mária, kelj föl,
 Krisztus Urunk született, egy csöpp vére elcsöppent,
 pogány zsidók fölkapták, lilomná tették,
 magos keresztfára feszítették.
 Szóval ki ezt este, reggel elimádkozza,
 hét halálos büne megbocsáttatik az ur előtt.
 Szobám négy sarkába négy szép őrző angyal,
 őriző angyalok forduljatok Ábrahámnak kebelébe.
 Én lefekszem én ágyamba, lelki, testi koporsómba,
 teszünk úgy gyónást, vallást,
 éjszakának idejibe.
 Számból szent áldást, szivemből szent lélek,
 fejem fölött a szent kereszt,
 Üdvözlégy Isten báránya,
 ki elveszed az egész világ bűneit.
 Dicsértessék a Jézus Krisztus!

ifj. LJ: Melyiket? ...

BGY:

Örök Mindenható Isten!

Hiszem, hogy minden jelen vagy,
 az én belsőmet is látod.

Leborulok szent fölséged elé,

és állhatatos buzgósággal imádlak, ó Teremtőm!

Hogy engem méltatlant az éjje alatt megtartottá és megőrrizté,
 mai nap reggel épségben megérnem engedted.

Főképp azt köszönöm meg, hogy engem teremtetté!

Szentséges szent fiad drága véréve megváltottá!

Főképp azt köszönöm meg,

hogy engem a szent köröszttségbe ujjá szülté!

Az Anyaszentegyházba fölvétetté!

És végire, hogy még nékem egy napot engedté a bűnbánat és az örök életre

való érdemszörzéssel.

És végire, hogy engem a sok rossztu, bajtu,
mindenkor megmentetté és megoltalmaztá!

Ó én Uram, én Istenem!

Ennyi jótéteményedér miér háláljam meg,

ha nem hű szeretetem és engedelmességem följajánlásával.

Éppen azér szeretlek teljes szivembü, teljes lelkembü,
minden erőmbü a te Isten jóságodat!

Bárhogy ugy éjjé, szentet úgy tunnék szeretni,
mint szeretnek a szent angyalok.

Egészen odaajánlom magamat e szolgálatra.

Méltó akarok lenni a kegyelmedre, hogy szivembe lakjál.

Kerülni akarok minden bünt és hanyagságot,

hogy életemet a szent neved oltárába szentelhessem!

Akarom szüleim és jótevőim szeretni, tisztelni és böcsülni.

Akarok köröszmény bölcsességbe és erénybe

Minden cselekedetemet oly szándékkal akarom végrehajtani,

hogy a te nagyobb dicsőségedre, tőled hogy jótétemény,

hálaadásod az én büneimre is szolgáljon.

De még használd az én jóakaratom,

ha Istenem engem malasztoddal meg nem segítesz!

Kelj föl tehát a segítségemre és adj kegyelmet,

mindaztteljesitsem, amit ígértem!

Ó Mindenható Isten!

Vezérlő és mai napon

szivemet, lelkemet, gondolatomat, tötteimet és minden szándékomat,

hogy a te igazságod szerint törvényt és parancsaidat,

akaratom mindenbe teljesithessem,

hogy ezt a napot jó végezhessem.

Ó Mindenható Isten! Ó Jézus Krisztusom!

Ki engem is megváltottá!

Adj erőt és türelmet, adj és jámborságot nekem,

taníts meg az alázatosságra,

önts a lölkembe szeretet forrásából egy csöppöt,

hogy szenvedéseid által megilletve magadat, neked szentelhessem!

Ó Szentlélek Uristen!

Világítsd föl elmémet, végy lakást az én szivembe,

emlékeztess meg Isten akaratára,

mer aru megfeledkezem ébressz föl, ha.....

Így meg ha bűnveszélybe forgok,
Így meg árassz szívembe töredelmes bánatot,
erősíts meg javulási szándékomban!

Szentháromság Isten!

Ó terjeszd ki áldásod a földre!

Áldd meg szüleimet, kik értem annyit fáradoztak!

Áldd meg jóakaróimat és atyám fiát,

érezze a földön hámszeretetszáldását minden embör!

Boldogságos Szűz Mária és Szent Órangyalom, Szent Pártfogóim!

Könyörögjetek értem az Isten előtt,

hogy istenfélő és ártatlan életet éljek,

egykor hozzátok az egekbe juthassak,

hogy veletek a Szentháromság Istent örökké szerethessem s áldhassam!

Dicséértessék a Jézus Krisztus!

ifj. LJ: Mindörökké Ámen!

BGY:Szent Lucát!

ifj. LJ: Persze!

BGY: Osztán meg akarták kísértetni, ebbü Szent Luca a bíróság

előtt osztá akkora haja nyótt, hogy a ... etakarta az egész testit, mive

meszteleny állították a bíróság elejbe! De hamissa! Na enné fogva mondják

azt, hogy babonás Luca! A szentírásba óvastam ezt is nagy részit!

Aztán így a bíróság ugye leizéte.... ezt lemészá... legyilkútatta!

Azé lett a szentek közé iktatva! Szent Luca!

ifj.LJ: Megvádolták!

BGY: Ártatlan vértanu! Osztá babonának tartják Lucát! Akkor az asszo-

nyok legtöbbet boszorkányúnak! A baromfiakat legfőképpen ... he-he

ifj.LJ: Micsinyának velük?

BGY: A gyerekek szoknak kotyúni akkor Luca naptján!

EÁ: Hogyan, mondja e!

Idős asszony:... Kótt papa! Az asszonyok nem a baromfiakat, a kakasokat!

BGY: ...nevet..... elhalkul a felvétel....

Asziszik az asszonyok az ólból sok baromfi lögyön, meg ez, meg az,

hát tudják azt itt mindenki. Még mái napig is!

ifj. LJ: De a ... hogyan kity-koty, kity-koty gelegonya kettő...

- teljesen elhalkul a felvétel, nem érthető! -

BGY: A Pali bácsit agyonlútték! Itt hallottam, hogy izé... aszonták,
hogy sörgyepipaszárral lútték agyon!...

ifj. LJ: Hogy nem fogta másképp a golyó!

BGY: Hát ugye ez is mer az nem létezik, sörgyepipaszárral

agyonlúni valakit!

ifj. Lj: De hallották azt aa

- többen beszélnek egyszerre, semmi nem érthető! -

VÁGÁS HALLATSZIK!

Kinder Pálné: Kadarkuton vót a vásár és azt kérdezte tüle a Pali, hogy hová mentek, emegyünk a vásárra. Mondjátok meg, hogy ez a Pali betyár milyen embör. Azt mondta az egyik asszony, hogy aszongya az egy aljas, hitvány, szemét ember, mer rabul és gyilkul minden felé! Akkor mögfogta, aszonta neki, majd hogyha gyüttök vissza mögajándékozlak benneteket, hozzatok két tucat gombostűt! Hoztak az asszonyok két tucat gombostűt, há most szépen főpatkúta őket, a gombostűt beleverte a talpukba. A másik asszonyok is möntek, azoknak is azt mondta, hogy hová mentek, azok is azon a napon möntek. Azt mondta, hogy elmegyünk Kadarkutra a vásárra. Na aszongya milyen gyerök az a Pali gyerök, az a betyár gyerök. Aszongya nagyon rendes, jóra való, pártújja a szegényeket. Azt mondta jó van, ha gyüttök vissza, én itt ezen a helyen fogok veletek találkozni. Azoknak az asszonyoknak adott pénzt mög ajándékot, sok mindenfélét, a másikat pedig, azokat hát főpatkúta, mögmondta mondjátok mög mindenkinek, hogy a Pali főpatkút bennetöket, mer aszontátok, hogy hitvány, aljas, szemét ember. A másikat pedig aszonta, ti is mondjátok mög, hogy kaptatok tülem ajándékot, mer a szögényöket pártulom és azokat nem bántottam! Így tött, a szegényeknek a pártján vót!

EÁ: Kitől tetszett ezt hallani?

KP-né: Hát tudja má az öregapám meséte énnéköm eztet régön!

EÁ: Ez a Pali, ez kit jelentett ezen a környéken?

KP-né: Hát ilyen betyárt. Evvót a legutolsó betyár. A Széplakon, Széplakon és ottan lütték agyon. Így beszétek az öregek, hogy sörgyepipaszárral lü..., én ugye nem tudom, csak régi mondákbu hallom én is, hogy avval lütték agyon ...

ifj. Lj: Nem fogott rajta a golyó.

KP-né: ... nem fogott rajta a golyó és akkor mikor kiment, akkor mondta na most aszongya végem van. Mondta, agyonlütték. Azt az embör... azt mondták, hogy avva sörgyepipaszárral ...

EÁ: Milyen az a sörgyepipaszar?

KP-né: Hát ilyen sörgye fa! Sörgyefábu áll az a pipaszár! Hét éves sörgyepipaszar...

ifj. Lj: Régen mondják, hogy vak töltény vót bele téve ...

KP-né: Vaktöltény vót beletéve és avval lütték agyon, akkor mikor kiment mondta, na most végem van, ottan meglütték és aztán elesett, utána el is temették. Még most is áll a sirgya. Széplakon. Széplakon még most is mögvan a sirgya.

EÁ: Ez a Széplak hol van?

ifj. LJ: Nem emessze van, olyan öt kilométer körübelü.

KP-né: Mögvan neki a sirgya még most is, avvót a legutolsó betyár. Több nem vót aztán.

EÁ: Azonosították Patkóval ezt a Pali betyárt?

ifj. LJ: Nem egészen, majnem ... hát az előbb vót a Patkó, utána jött a ... evvót a legutolsó a ... Pali vót a legutolsó...

KP-né: Evvót a legutolsó betyár. Azér nevezik aztat ott a homokost Pali-temetőnek még mindig, Pali temetőnek nevezik.

ifj. LJ: Mondja be a nevét!

KP-né: Kinder Pálné. Hát minek mondom én e ?

EÁ: Hány éves?

KP-né: Jaj...57...

ifj. LJ: ...énekel... / dallam, szöveg kottamellékleten! /
Hires betyár vagyok Jancsi az én nevem...

KP-né: ...énekel... / dallam, szöveg kottamellékleten! /
Hires betyár vagyok...

idős Lukács József:énekel.... / dallam, szöveg kottamellékleten! /
Hires betyár vagyok, Patkó az én nevem...

ifj. LJ: ...nevét!...

id. LJ: Lukács József, 62 éves

KP-né: :: énekel... / dallam, szöveg kottamellékleten! /
Szentmártonyi réztoronyba...

...Kinder Pálné, Szilvásszentmárton, 57 éves...

Szentmártonyi máhel előtt vasalják a lovamat...

...HARMONIKÁVAL AZ ELŐZŐ DALLAM ELJÁTSZVA...

Lukács József, Szilvásszentmárton, Fő u. 43 szám alatt lakik, 36 éves

id. LJ: ...énekel... / dallam, szöveg kottamellékleten! /
Hallod-e te kis Katica...

... Lukács József, Szilvásszentmárton, 62 éves

KP-né: ...énekel... / dallam, szöveg kottamellékleten! /
Esik eső szép csöndesen csöpörög...

... Kinder Pálné, Szilvásszentmárton, 57 éves

ifj. LJ: ...énekel...

Esik eső szép csöndesen csöpörög... / dallam, szöveg kottamellékleten/

... Lukács József, 36 éves, Szilvásszentmárton, Fő u. 43.

id. LJ: ...énekel... ø dallam szöveg kottamellékleten/

Ej de sáros...

Lukács József, Szilvásszentmárton, 62 éves

KP-né: ...énekel...

CSAK AZ ELSŐ SORT! MAJD ELHALKUL! UTÁNA VÉGE A FELVÉTELNEK!